

INFO LGOG KRING HORST EN SEVENUM,
tiende jaargang, nummer 23, 11 september 2000.
Een uitgave van Limburgs Geschied- en Oudheidkundig
Genootschap Kring Horst en Sevenum.
INFO LGOG KRING HORST EN SEVENUM verschijnt tweemaal per jaar:
in februari/maart en september.
Uiterste inzenddata kopij: 1 februari en 15 augustus.
Redactie: Yvonne Hermans-Cuppen en Wim Moorman
Redactieadres:
Meterikseweg 153, 5961 CV Horst, telefoon (077) 398 1606

INHOUD

Van de redactie	2
Programma 1999-2000	3
LGOG-draagspeld voor L.J. Greweldinger en G.F. Verheijen	6
Bibliotheek en documentatiecentrum in Oudheidkamer Horst	6
Nationale Junior Museumweek	8
Eigen internetsite Gemeentearchief Venlo	9
Historisch Educatief Platform (HEP)	9
Bestemmingsplan Afgang en omgeving	10
Archeologisch onderzoek op het Hoogveld in Horst	12
Studiedag volkscultuurbeoefening anno 2000	13
Musea	
Streekmuseum Stichting Oudheidkamer Horst	14
Stichting Beheer Kunstschaten Sint-Lambertuskerk Horst	15
Streekboerderijmuseum De Locht	16
Koperslagersmuseum P. van der Beele	17
Museum Bert Coppus	18
Limburgs Museum	19
Nieuwe publicaties	19
Bestuur LGOG Kring Horst en Sevenum	21

VAN DE REDACTIE

"Bijzondere hutkommen ontdekt in Horst", zo berichtte *Dagblad De Limburger* op 29 augustus op de voorpagina. De vondsten op het toekomstige bedrijventerrein Hoogveld-oost werden in het artikel niet alleen als "uitzonderlijk voor Limburg" aangeduid, maar ook als "landelijk van betekenis". In deze editie van *Info LGOG* staan we uiteraard stil bij de belangwekkende resultaten van de door het Archeologisch Dienstencentrum (ADC) verrichte opgravingen, die overigens mede op aandringen van LGOG Kring Horst en Sevenum werden uitgevoerd. Dit najaar is in de Oudheidkamer een expositie over de opgravingen te zien. We willen verder met nadruk wijzen op de lezing die de heer dr. Arno Verhoeven (onder wiens leiding het archeologisch onderzoek op het Hoogveld stond) op 13 november houdt voor de leden van onze Kring en andere belangstellenden.

Zoals gebruikelijk in het eerste nummer van een nieuw seizoen, is er in deze *Info* veel plaats ingeruimd voor de komende activiteiten van de Kring. Naast de vaste rubrieken over recent verschenen boeken (traditiegetrouw verzorgd door Gert Verheijen) en musea, is er aandacht voor een breed scala aan onderwerpen, variërend van een studiedag over volkscultuurbeoefening tot de eigen internetsite van het gemeentearchief Venlo.

Bijzonder verheugend was het om weer een historische bijdrage van een lid van onze Kring (Grad Lenssen) te mogen ontvangen. Want, om de introductie op *Info* nummer 19 maar eens te herhalen: bijdragen van lezers zijn van harte welkom. Ook als u het moeilijk vindt om zelf te schrijven, is er in overleg met de redactie altijd wel een oplossing te vinden waardoor uw bevindingen, ontdekkingen of wetenswaardigheden onder de aandacht van een groter publiek kunnen worden gebracht.

Yvonne Hermans-Cuppen

Wim Moorman

PROGRAMMA 1999-2000

LEZINGEN

Komende herfst, winter en voorjaar organiseert LGOG Kring Horst en Sevenum zes lezingen. De aanvang is steeds om 20.00 uur. De lezingen vinden plaats in Restaurant De Oude Lind, Venrayseweg 93 te Horst, telefoon zaal (077) 398 8343. Van belangstellende niet-leden wordt een bijdrage in de kosten van vijf gulden per lezing verwacht.

11 september: De stadsontwikkeling van Venlo

De eerste lezing van het nieuwe seizoen wordt verzorgd door de heer Frans Hermans, medewerker van het gemeentearchief te Venlo. Hij is auteur van de begin dit jaar verschenen zesde aflevering van de reeks *Historische stedenatlas van Nederland*. Dit is tot nu toe het enige deel dat aan een Limburgse stad is gewijd: Venlo.

In zijn lezing zal de heer Hermans een toelichting geven op de serie Historische Stedenatlas, een ruim opgezet Europees project dat in een aantal landen op verschillende manieren is uitgewerkt. Tevens zal hij ingaan op de methodiek en de bronnen die zijn gebruikt bij de vervaardiging van deze atlas. Vervolgens zal aan de hand van een aantal dia's het onderwerp van de Venlose atlas, namelijk 'De stadsontwikkeling van Venlo' worden behandeld. Begonnen wordt bij de Romeinse tijd, waarover op zich nog steeds niet veel bekend is, behalve het feit dat er op het grondgebied van de huidige stad een nederzetting was. In de Middeleeuwen werd te Venlo een kerk gebouwd, gewijd aan Sint-Martinus. In de late Middeleeuwen groeide Venlo uit tot een bloeiende middelgrote stad, die in de Gelderse context een serieuze rol speelde. Vanaf de zestiende eeuw traden politiek en militair gezien woelige tijden aan, waarin de stad meermalen van bezetter wisselde. Het vestingkarakter ging overwegen, vooral toen de stad rond 1730 van een nieuwe gordel aan vestingwerken werd voorzien. De vestingwerken bepaalden voor een belangrijk deel het leven in de stad tot 1867, toen bij wet een einde aan de vestingstatus werd gemaakt. De uitleg kon toen beginnen, maar die kwam pas goed op gang in de loop van de twintigste eeuw. Voorlopig eindpunt is de verwoesting van het stadscentrum in de winter van 1944-1945, gevolgd door de wederopbouwplannen van Kayser en Klijnen.

13 november: Opgravingen op het Hoogveld in Horst

In Horst wordt op het oostelijk deel van het Hoogveld een nieuw industrieterrein aangelegd. Ter voorbereiding hierop is bekeken of in het gebied archeologische resten waren te verwachten. Bij een verkennend booronderzoek werden al veel vondsten gedaan uit de prehistorie en later tijd. Vervolgens heeft in 1999 een kort proefonderzoek plaatsgevonden, een zogenaamd Aanvullend Archeologisch Onderzoek (AAO), waarbij lange proefsleuven over het Hoogveld zijn gegraven. Inderdaad werden op verschillende plekken sporen van bewoning gevonden uit de ijzertijd, Romeinse tijd en steentijd. De resultaten zullen tijdens deze lezing door de heer Arno Verhoeven worden besproken. Naar aanleiding van het proefonderzoek zijn enkele keuzes gemaakt voor een vervolgonderzoek; er was namelijk niet voldoende geld om alle sporen op het Hoogveld op te graven. De achtergronden van deze keuze zal de heer Verhoeven in de lezing nader toelichten. Besloten werd om in het voorjaar van 2000 een nader onderzoek in te stellen naar de sporen uit de steentijd en uit de Romeinse tijd.

De opgravingen in april zijn zeer succesvol verlopen. Ten eerste werd de vindplaats uit de steentijd volledig onderzocht door alle grond te zeven met behulp van een speciaal bedachte zeefinstallatie. Het tweede aandachtspunt betrof de sporen uit de Romeinse tijd op het midden van het Hoogveld. Daar werd een fraai erf, bestaande uit een hoofd- en een bijgebouw opgegraven. Op enige afstand werd tot verrassing van de archeologen een tweede erf gevonden, weer met een hoofd- en bijgebouw, maar ook met een waterput en twee hutkommen. Deze laatste gebouwtjes zijn erg bijzonder voor Noord-Limburg in deze periode: de heer Verhoeven zal hier tijdens zijn lezing dieper op ingaan.

Op het Hoogveld zijn geen resten uit de Middeleeuwen gevonden. In de lezing zal aan de orde komen wat dit nu zegt over Horst in de periode vijfhonderd tot vijftienhonderd.

De heer Arno Verhoeven is archeoloog en projectleider bij het Archeologisch Dienstencentrum (ADC), de verzelfstandigde opgravingsdienst van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB).

11 december: List en bedrog, vervalsingen in de Nederlandse archeologie

Vervalsingen hebben altijd tot de verbeelding gesproken. Hoe groot was de consternatie niet toen bleek dat een Van Meegeren in de jaren dertig die "Vermeers" had gemaakt. Vertel ook nooit iemand dat je archeoloog bent. Zodra je er maar over rept, word je overvallen met de vraag over die andere archeoloog uit Drente: "Die Vermaning, heeft die de boel nou gefleest of niet?" Niets is blijkbaar interessanter dan een vervalser die de wetenschap te kijk zet of niets vermoedende kopers oplicht. De vervalser (het zijn haast altijd mannen) intrigeert ons. Waarom doet hij het, hoe deed hij het, wat leverde het op en hoe kwam men er achter dat iets vals was? Want uiteindelijk komt een vervalsing altijd aan het licht. Is het niet door een, vaak trots, naar voren gebrachte bekentenis, dan toch doordat de vervalsing niet meer te rijmen is met alle nieuw vergaarde kennis. De vervalsing is namelijk een kind van haar tijd, van de wetenschappelijke kennis van het moment waarop ze gefabriceerd werd.

De Nederlandse archeologie kent ook nogal wat vervalsingsaffaires, meestal niet zo spraakmakend als die van Van Meegeren of van Vermaning. Wel leveren ze leuke anekdotes op over de karrenvrachten potten die naar het museum van Assen werden vervoerd, de komst van Schliemann naar het Rijksmuseum van Oudheden om naar de falsificaten uit Hilversum te komen kijken, de verzamelaar op de Veluwe die een museum inricht met recent gemaakte potjes, de vervalser die de Nazi-ideologie met artefacten wil onderbouwen et cetera. Daarnaast zijn vervalsingen interessant omdat ze als het ware een negatief zijn van de kennis van wetenschap op het moment van vervalsen. Vervalsingen zijn dus om meerdere redenen een interessant onderwerp. Ten eerste levert iedere vervalsing zijn eigen verhaal met een hoog 'human interest'-gehalte. Ten tweede kan aan de hand van vervalsingen de ontwikkeling van de Nederlandse archeologie van de laatste honderdvijftig jaar gevolgd worden.

Op al deze onderwerpen zal de heer dr. Leo Verhart dieper ingaan. De heer Verhart is conservator bij Rijksmuseum van Oudheden te Leiden en beheert daar de afdeling Prehistorie van Nederland. Hij doet al jaren wetenschap-pelijk veldonderzoek in Limburg en promoveerde daar afgelopen zomer op. Ook heeft hij een twaalfdelige televisieserie over de prehistorie samenge-steld en gepresenteerd. Over vervalsingen heeft hij een populair boekje geschreven getiteld *List en bedrog. Vervalsingen in de Nederlandse archeologie*.

22 januari: Vernoemen in het verleden in Noord-Limburg

De heer Piet van Enckevort uit Sevenum, lid van LGOG Kring Horst, zal deze avond een lezing verzorgen over een onderwerp dat vooral - maar niet uitsluitend - genealogen aan zal spreken: de naamgeving aan kinderen in het verleden. Waarom heet ik Piet en niet Jan en waarom heet jij Mien en niet Truus?

Zijn deze personen geboren anno 2000, dan is een antwoord op deze vraag niet mogelijk. Zijn deze naamdragers vijftig jaar of ouder, dan kan hierop nagenoeg altijd een antwoord gegeven worden. Het vernoemen van een kind naar familieleden was namelijk tot enkele generaties geleden een algemeen gebruik in Nederland. Dit wil overigens niet zeggen dat dit overal op dezelfde manier gebeurde. In Noord-Limburg moest voor 1850 het te vernoemen familielid overleden zijn, voordat hij in aanmerking kwam om zijn naam te geven aan een pasgeborene. Pas omstreeks 1900 werden kinderen in Noord-Limburg ook naar grootouders vernoemd als die nog in leven waren. In Noord-Brabant werden kinderen al in de achttiende eeuw vernoemd naar hun grootvader, die tevens als peter optrad bij de doop. In Zuid-Limburg werd het kind in de achttiende eeuw meestal vernoemd naar zijn peetoom of peettante.

Landelijke literatuur over en onderzoek naar naamgeving zijn zeer beperkt en verschaffen geen informatie over de vernoemingsgebruiken van onze voorouders in het voormalige Land van Kessel. Onderzoek in de doopboeken van de Sevenumse parochiekerk resulteerde echter in een algemene vernoemingsregel voor dit gebied voor 1850. Dit geeft ons enig inzicht in de oude gebruiken, die nergens beschreven stonden en die geen overheid, kerk of pastoor voorschreef. Toch wisten onze voorouders door overlevering precies welke naam ze aan het kind moesten geven. Voor de liefhebbers van genealogie is dit een handig hulpmiddel om voorouders verder terug te zoeken.

In de lezing van de heer Van Enckevort komt voorts aan de orde in hoeverre Sebastiaan en Fabiaan als patroonheiligen van de kerk in Sevenum moeders inspireerden tot de keus van deze heilige als naam voor hun kind. De opkomst van twee en drie voornamen en de hiermee samenhangende toevoeging van Maria als eerste voornaam bij de meisjes na 1850 en de toevoeging van Hubertus als tweede of derde voornaam geven ons een indicatie van de invloed van de kerk, maar ook over het leven van onze voorouders in die tijd. Andere vragen die aan bod zullen komen, zijn: wie waren de peetooms en peettantes ofwel de peter en meter? Gaven ze ook speelgoed of worden de peetkinderen bedacht in hun testament?

19 maart: Veldnamen

Na afloop van de jaarvergadering zal de heer Gérard Lucassen uit Geijsteren een lezing houden over veldnamen, meer speciaal in onze regio.

Sinds een aantal jaren worden waardevolle landschappen in Nederland in kaart gebracht. In deze tijd van economische bloei wil men kenmerkende elementen van het cultuurhistorische landschap restaureren en het ruimtelijk beleid daarop afstemmen. Veldnamenonderzoek kan daarbij belangrijke informatie geven, maar veldnamenonderzoek is meer. Oude namen verschaffen ook informatie over de taalontwikkeling, over de landbouwgeschiedenis, over rituelen en over historische gebeurtenissen.

De heer Lucassen maakt in zijn lezing aan de hand van dia's een tocht door het buitengebied van de Peel, Venray en Geijsteren. Hij kijkt ook naar de betekenis van plaatsnamen. Toponymie is een hulpwetenschap die bouwstenen aandraagt voor de ontstaansgeschiedenis van nederzettingen. Met behulp van een aantal sheets zal als

voorbeeld de nederzettingsgeschiedenis van Venray-centrum bekeken worden. Het zich herhalend landschap van beekdalen en zandruggen in Noord-Limburg staat er borg voor dat er ook voor de leden van LGOG Kring Horst en Sevenum genoeg te herkennen zal zijn.

Eind april/begin mei

In de laatste lezing van het seizoen 2000-2001 zal naar alle waarschijnlijkheid het thema kermis centraal staan. Dit naar aanleiding van het feit dat het in mei 2001 vijfhonderd jaar geleden is dat in Horst voor het eerst kermis werd gevierd. Het volgende nummer van *Info LGOG Kring Horst en Sevenum* bevat verdere details over datum, spreker en thema van deze lezing.

KLEINE EXCURSIES

De kleine excursies van onze Kring blijken in een grote behoefte te voorzien. Tijdens de eerstvolgende kleine excursie wordt waarschijnlijk een bezoek gebracht aan het Limburgs Museum in Venlo, dat op 14 september aanstaande geopend wordt door prinses Margriet. Deze excursie zal vermoedelijk plaatsvinden op een zondagmiddag eind oktober. Leden van LGOG Kring Horst en Sevenum ontvangen tijdig nadere details over datum, prijs, wijze van inschrijving etc.

WINTERCURSUS

De afgelopen wintercursus van LGOG Kring Horst en Sevenum was gewijd aan archiefonderzoek, in het bijzonder met betrekking tot Horst en Sevenum. Zowel voor beginnende als voor wat meer geoefende historisch onderzoekers boden de drie lessen vele aanknopingspunten. De cursus werd afgesloten met een bezoek aan het Rijksarchief in Limburg te Maastricht. De deelnemers waren onverdeeld zeer enthousiast over de cursus die onder leiding stond van de heer mr. Th.J. van Rensch, één van de oprichters van onze Kring. Dit gegeven was voor het bestuur aanleiding om in de eerste maanden van 2001 een vervolg op deze cursus te organiseren. Opnieuw zal de heer Van Rensch de docent zijn.

Nadere gegevens over data, tijdstippen, kosten, inschrijving en cursusmateriaal worden later dit jaar in een speciale aankondiging bekendgemaakt.

LGOG-DRAAGSPELD VOOR L.J. GREWELDINGER EN G.F. VERHEIJEN

In 1999 riep het provinciaal bestuur van het LGOG de zogenaamde LGOG-draagspeld in het leven. Deze onderscheiding is bedoeld als een blijk van erkentelijkheid voor (bestuurs)leden van de kringen en secties van het LGOG met speciale verdiensten voor hun kring of sectie. Hun inbreng vormt immers mede de basis voor een bloeiend geschied- en oudheidkundig genootschap. De besturen van de kringen en secties kunnen bij het provinciaal bestuur leden voordragen die in hun ogen in aanmerking komen voor deze onderscheiding.

Het bestuur van LGOG Kring Horst en Sevenum droeg in het kader van het 25-jarig jubileum in 1999 de heren ing. L.J. Greweldinger en G.F. Verheijen voor voor de LGOG-draagspeld. De heer Greweldinger behoorde in juni 1972 tot de oprichters en eerste bestuursleden van de Historische Werkgroep Horst. Deze Werkgroep besloot in 1973 een zelfstandige kring van het LGOG te worden. Op 1 januari 1974 werd LGOG Kring Horst een feit. Vanaf de oprichting tot 1986 was de heer Greweldinger vice-voorzitter van de Kring. Van 1986 tot 1994 bekleedde hij het voorzitterschap. Als bestuurder van de Kring vervulde hij steeds een belangrijke coördinerende en bindende functie.

Ook de heer Verheijen behoorde tot de oprichters van LGOG Kring Horst. Hij was maar liefst 23 jaar lang (van 1974 tot 1997) secretaris van de Kring. Daarnaast was hij onder meer gedurende vele jaren lid van de excursiecommissie en mede-redacteur van Info LGOG Kring Horst.

Gezien hun vele verdiensten voor LGOG Kring Horst en Sevenum honoreerde het provinciaal bestuur van LGOG de aanvraag voor de draagspeld voor de heren Greweldinger en Verheijen terstond. Kringvoorzitter de heer Jos Schatorjé speldde de heer Verheijen de onderscheiding op tijdens een LGOG-bijeenkomst op 17 april jongstleden. De heer Greweldinger, die door omstandigheden verhinderd was deze bijeenkomst bij te wonen, had de onderscheiding reeds een dag eerder van de heer Schatorjé ontvangen. LGOG Kring Horst en Sevenum feliciteert beide leden met deze onderscheiding.

BIBLIOTHEEK EN DOCUMENTATIECENTRUM IN OUDHEIDKAMER HORST

In 1999 vierde de Oudheidkamer te Horst haar 25-jarig bestaan. De Oudheidkamer is gevestigd in een van de mooiste oude gebouwen die in Horst staan. Het werd in 1890 als gemeentehuis en Harmoniezaal ontworpen door de Roermondse architect Jorna en gebouwd door de Horster aannemer Leonard Haegens. Het gebouw ligt op een centraal punt: de hoofdingang aan het Lambertusplein en de zij-ingang (=bezoekersingang) aan de Steenstraat. Boven de hoofdingang prijken nog steeds de wapens van Gelre-Gulick, Nederland en van Horst. Tot 1974 bleef het statige gebouw dienst doen als gemeentehuis, nu is het in gebruik als streekmuseum en documentatiecentrum.

In 1974 werd de *Stichting Oudheidkamer Horst* opgericht. De stichting heeft tot doel: het bewaren van de rijke cultuur en het historisch verleden van Horst en omgeving. In het voormalige raadhuis (de bovenverdieping en het rechter gedeelte van de benedenverdieping van het huidige gebouw) werd een museum ingericht. In het linker gedeelte van de benedenverdieping was de muziekschool (vroegere Harmoniezaal) gehuisvest. In 1982 verhuisde de muziekschool naar het nieuwe cultureel centrum en kreeg de Oudheidkamer het gehele gebouw ter beschikking.

Na een interne verbouwing werden in de verschillende zalen vaste exposities ingericht, de grote expositiezaal werd bestemd voor wisseltentoonstellingen en er werd een bibliotheek met leesruimte ingericht.

In het kader van haar 25-jarig bestaan werd in de jaren 1998-1999 een grote renovatie/herinrichting uitgevoerd. Een grote wapenstein (gewicht 1500 kg) uit 1673, waarop de wapens van Willem Vincent van Wittenhorst en zijn tweede vrouw Catharina Cecilia van Bocholtz, werd in het muurtje voor de ingang van het gebouw ingemetseld. Op 4 september 1999 werd de Oudheidkamer officieel door burgemeester Fasol heropend.

Bibliotheek en documentatiecentrum

Het documentatiecentrum legt zich vooral toe op genealogie (in de ruimste zin van het woord) en streekgeschiedenis. Tot 'streek' worden de plaatsen uit het voormalige 'Land van Kessel' gerekend, te weten: Venray, Meerlo/ Wanssum, Horst, Sevenum, Maasbree, Helden, Kessel, Blerick, Grubbenvorst, Broekhuizen, inclusief kerkdorpen. Documentatie van aangrenzende gemeenten, algemene naslagwerken en Limburgse lectuur (o.a. uitgaven van het LGOG) zijn ook ruimschoots aanwezig.

Een greep uit de collectie

Genealogie

De genealoog kan putten uit een grote verzameling kerkregisters/burgerlijke stand, akten uit oude archieven (o.a. schepenbank), genealogische publicaties (stambomen, kwartierstaten, familiegeschiedenissen), genealogische handleidingen, -naslagwerken en -tijdschriften, informatie en inventarissen over/van diverse archieven.

Algemene- en streekgeschiedenis

Op het gebied van algemene- en streekgeschiedenis kunnen ruim 1500 boeken geraadpleegd worden, die in categorieën gerangschikt staan. Een index op de collectie is aanwezig. Het merendeel van deze boeken kan onder bepaalde voorwaarden uitgeleend worden.

Microfiches

In 1999 werd gestart met de collectie microfiches. Leesapparatuur is in de studiezaal aanwezig. De Burgerlijke Stand van Horst is reeds ter inzage. De collectie wordt gestaag uitgebreid.

Bidprentjes

De verzameling bidprentjes (ca. 50.000 stuks) is onderverdeeld in 4 groepen: kopieën van bidprentjes, originele bidprentjes, bidprentjes van Noord-Limburgse emigranten naar de USA en bidprentjes uit België. Van deze collecties is een alfabetische index aanwezig (gedeeltelijk nog in voorbereiding). Tevens kan de collectie 'Bouten' (ca. 28.000 stuks) via de PC geraadpleegd worden.

Kranten

De Echo van Horst (jaargang 1965-heden), de Oorlogskranten (1940-1945), Sèrums Krentje (1982-1995) en krantenknipsels van Horst en Sevenum zijn ter inzage.

Tijdschriften

De volgende tijdschriften liggen in de studiezaal ter inzage: de Maasgouw, Limburgs Tijdschrift voor Genealogie, Archeologie in Limburg, Gens Nostra, Heraldisch Tijdschrift, Genealogie (uitgave CBG), Genealogisch Tijdschrift voor Oost-Brabant, Ons Erfgoed en Veldeke.

Kaarten

De collectie omvat onder andere kadasterkaarten (Horst en Sevenum) met de eerste kadastrale legger, Thiendscarten (Sevenum 1845), Tranchotkaarten en topografische kaarten.

Naast kaarten kunnen verscheidene atlassen geraadpleegd worden en naslagwerken op het gebied van aardrijkskunde, topografie en toponymie.

In 1999 is de bibliotheek/studiezaal grondig gereorganiseerd en heeft een 'face-lift' ondergaan: het boeken- en tijdschriftenbestand is opgeschoond; veel archiefmateriaal is ingebonden of in klappers geordend; de kaartencollectie, kranten en krantenknipsels zijn geïnventariseerd en toegankelijk gemaakt; de bidprentjes zijn alfabetisch gerangschikt en deels in de PC ingebracht; diverse boeken en documentatie op het gebied van genealogie en streekgeschiedenis zijn aangeschaft; er werd gestart met de collectie microfiches; alle boeken en documentatie werd opnieuw ingedeeld en genummerd. Een inventaris op het boekenbestand en documentatiemateriaal ligt in de bibliotheek ter inzage.

Het documentatiemateriaal wordt steeds aangevuld en uitgebreid. Zo zal binnenkort de bevolking van Sevenum (1569-1920) op de PC te raadplegen zijn. Die gegevens zijn afkomstig uit het kerkregister en uit de burgerlijke stand. Een kleine stamboom en/of kwartierstaat samenstellen behoort dan tot de mogelijkheden. Tevens zullen de volkstellingen van Sevenum (1798-ca. 1899) en de kadastrale legger (1820) via de PC te raadplegen zijn.

De bibliotheek mag zich verheugen in een toenemend aantal bezoekers en de bezoekers zijn enthousiast over de veelheid aan documentatiemateriaal. De bibliotheekcommissie streeft naar uitbreiding van het boekenbestand op het gebied van genealogie en streekgeschiedenis en uitbreiding van het aantal micro-fiches. Ter aanvulling van de collectie zijn bidprentjes, genealogieën en ander documentatiemateriaal zeer welkom. De bezoekers van de Oudheidkamer zullen u daarvoor dankbaar zijn.

Om de belangstelling voor genealogie te vergroten werd in 1997 een bidprentjesbeurs gehouden, in 1998 een genealogische contactdag en op 13-14 mei 2000 een weekend voor Genealogie en Regionale Geschiedenis. In 1996 werd gestart met een cursus *Genealogie en Oud-schrift*. In vijftien bijeenkomsten (twee winters: 1996-1997 en 1997-1998) werden de circa dertig cursisten wegwijs gemaakt in het onderzoek naar hun voorouders. De cursus werd een groot succes. In oktober 2000 start (bij voldoende belangstelling) weer een cursus *Genealogie en Oud-schrift*.

Sinds september 1998 houden achttien personen bij toerbeurt toezicht in de bibliotheek. Zij maken bezoekers wegwijs in de bibliotheek, stellen materiaal beschikbaar, zorgen voor orde en rust en zijn bezoekers eventueel behulpzaam bij hun onderzoek.

Bezoekers hebben de mogelijkheid om kopieën en afdrukken van micro-fiches te maken en gegevens uit de PC te printen. Sinds september 1999 kunnen bepaalde boeken onder bepaalde voorwaarden uitgeleend worden. Bibliotheekbezoekers betalen de normale entreprijs van de Oudheidkamer (f 5,-). Zij kunnen ook een jaarkaart voor de bibliotheek kopen (f 20,-). Deze jaarkaart is, ongeacht de ingangsdatum, twaalf maanden geldig.

Bent u geïnteresseerd in genealogie of in de geschiedenis van uw dorp of streek? Breng dan een bezoek aan de bibliotheek/studiezaal van de Oudheidkamer te Horst. Openingstijden: dinsdag van 10.00 u tot 12.00 u en woensdag, donderdag, zaterdag en zondag van 14.00 u tot 16.30 u.

N. Verstegen-Maessen

NATIONALE JUNIOR MUSEUMWEEK

Wat is de Nationale Junior Museumweek

De NJM is bedoeld om:

- kinderen van acht tot en met twaalf jaar te enthousiasmeren voor museumbezoek;
- samenwerking tussen musea en scholen te stimuleren;
- basisscholen de gelegenheid te geven gratis musea te bezoeken.

Het thema van het evenement is *Reizen*, de ondertitel *Door tijd en ruimte*. Iedereen reist wel eens. Gewoon voor een vakantie, met school of het werk. Maar reizen kan ook op een andere manier, bijvoorbeeld in je fantasie of in de fantasie van een ander, een kunstenaar bijvoorbeeld. Heel veel musea kunnen met (een onderdeel van) hun collectie reizen beschrijven, documenteren of verbeelden. Ook voor de scholen zijn er voldoende aanknopingspunten om met dit thema een extra museumbezoek te integreren in het lesprogramma.

Voor informatie kunt u terecht in de Junior Museumgids en op de internetsite (www.juniormuseumweek.nl). Hier kunt u ook informatie krijgen over en u inschrijven voor de NJM. Verder verloopt de promotie via affiches en *free publicity*. De NJM wordt onder de aandacht gebracht via scholen, bibliotheken, VVV's, de boekhandel en natuurlijk de musea zelf.

Wat gebeurt er tijdens de NJM

Tijdens de NJM verleent het Junior Museumpaspoort gratis toegang aan kinderen die dit paspoort kunnen tonen (in groepsverband of individueel). Een bezoek of het afronden van een activiteit in het museum levert een stempel in het paspoort op. De vijftig deelnemers met de meeste stempels in het paspoort krijgen een prachtige prijs! Het verzamelen van stempels kan nog tot en met 31 december 2000. Na de NJM zelf geeft het paspoort echter geen gratis toegang meer. In het paspoort en op de website staat meer informatie over de wedstrijd.

Deelname van de Oudheidkamer Horst aan de Nationale Junior Museumweek

Van zaterdag 23 september tot en met zondag 1 oktober wordt de Nationale Junior Museumweek 2000 gehouden. Ook de Oudheidkamer van Horst neemt deel aan deze Nationale Junior Museumweek.

Speurtocht

Aan het thema van dit jaar *Reizen (in tijd en ruimte)* wordt gevolg gegeven middels een speurtocht door de Oudheidkamer. Deze speurtocht, die als titel draagt *Speuren is geen verleden tijd: Van het rijke graf tot de gekke graaf*, wordt in het museum gratis verstrekt. Aan de hand van inleidende teksten en vragen over een aantal voorwerpen uit de collectie krijgen de kinderen een aardig beeld van wat de Oudheidkamer herbergt.

Wedstrijd

Aan de speurtocht is een wedstrijd verbonden. Zijn de vragen goed beantwoord, dan maakt men kans op een fantastische prijs.

Y. Hermans-Cuppen

EIGEN INTERNETSITE GEMEENTEARCHIEF VENLO

Sinds enige maanden is het gemeentearchief Venlo prominent aanwezig op het internet. De website - een onderdeel van de nog in ontwikkeling zijnde website van de gemeente Venlo en feitelijk de eerste volwaardige gemeentelijke archiefsite in Limburg - is te vinden onder het adres: <http://archief.venlo.nl>.

Al geruime tijd werden binnen de archiefdienst de mogelijkheden bekeken om informatie via het internet ter beschikking te stellen. Afgelopen jaar werd achter de schermen doorgewerkt aan de realisatie van dit idee. De site werd met behulp van een externe vormgever geheel in eigen beheer gebouwd. De site van het gemeentearchief Venlo wil meer dan alleen een toegang bieden tot de informatie die bij het archief is te vinden. Het gemeentearchief wil tevens een podiumplaats vormen voor informatie over de lokale geschiedenis en op deze wijze de geschiedbeoefening bevorderen.

Naast algemene informatie treft de bezoeker van de site onder meer aan: een nieuwsrubriek; een digitale fototentoonstelling over de historische ontwikkeling van het Nolensplein tot op heden; een introductie tot het archiefbezoek; een overzicht van de hoofdverzamelgebieden; educatieve werkzaamheden zoals schoolprojecten en lesbrieven en een on line archiefwinkel met bestelmogelijkheid; enkele onderwerpen uit de Venlose geschiedenis (archeologie en monumenten) en in de nabije toekomst een soort digitale stedenatlas over de naoorlogse ruimtelijke ontwikkeling van Venlo; een overzicht van de belangrijkste bronnen voor genealogisch onderzoek bij het gemeentearchief.

De site wordt wekelijks onderhouden en verder uitgebouwd. Op de site is tevens het e-mailadres te vinden (archief@venlo.nl) waaronder het archief is te bereiken voor eventuele opmerkingen of vragen.

Het bezoekadres van het Gemeentearchief Venlo is Dokter Blumenkampstraat 1, 5914 PV Venlo, tel.nr. (077) 321 9515.

HISTORISCH EDUCATIEF PLATFORM (HEP)

Ook voor het nieuwe seizoen heeft het Historisch Educatief Platform (HEP) weer plannen gereed. In aansluiting op het kerkenpad voor volwassenen (op Hemelvaartsdag jongstleden) proberen we de parochiekerk onder de aandacht te brengen van scholieren uit groep 6/7. Voor zeven scholen in Horst (aan de Maas) maakt het HEP een leerlingenbrochure over de parochiekerk van de betreffende school. In deze brochure worden architectuur en interieur op een voor kinderen aansprekende wijze beschreven. De brochure kan door de leerkracht op elk gewenst moment in het jaar (bijvoorbeeld als voorbereiding op het Vormsel) worden behandeld. Aangevuld met een bezoek aan de kerk kan dit project weer een bijdrage leveren aan de cultuurhistorische ontwikkeling van jongeren in Horst (aan de Maas).

Daarnaast sluit het HEP met een project aan bij de tentoonstelling *Oudste Geschiedenis* die in het najaar in de Oudheidkamer wordt gehouden. Het is de bedoeling dat leerlingen van de bovenbouw een bezoek brengen aan de Oudheidkamer. Zij volgen daar een workshop en gaan zelf aan de slag met de reconstructie van potten en kruiken aan de hand van 'gevonden' scherven. Deze ervaring roept bij jongeren in het algemeen veel vragen op waarmee onze oudste geschiedenis concreet en beeldend aan jongeren kan worden overgebracht. Terug op school kunnen leerlingen nog eens terugkijken op de workshop. Daarbij maken zij gebruik van een werkblad over de Romeinse boerderij en/of de grafheuvel die bij de opgravingen op het Hoogveld zijn aangetroffen.

Tot slot gaat het HEP komend seizoen de samenwerking met scholen voor Voortgezet Onderwijs verder verstevigen. In samenwerking met andere kringen van het LGOG en het Limburgs Museum, organiseren we een studiemiddag in het Limburgs Museum voor docenten Geschiedenis in het Voortgezet Onderwijs. Daarin zal het recent verschenen boek van Jos Venner: *Geschiedenis van Limburg* centraal staan.

A. Gielen-Van Bommel

BESTEMMINGSPLAN AFHANG EN OMGEVING

Op een van de inspraakavonden inzake het hierboven genoemde bestemmingsplan heb ik speciale aandacht gevraagd voor eventuele archeologische of historische aangelegenheden in dat gebied, zulks afgaande op de geldende historische benamingen en vondsten.

Historische benamingen: Melaten, Schans, Afgang, Rotven

Melaten (Melaatsche)

In de elfde tot de dertiende eeuw ondernamen West-Europese christenen kruistochten naar het Midden-Oosten, ten strijde trekkend tegen de moslims, als vijanden van het christelijk geloof. Vele deelnemers werden aangetast met de besmettelijke lepraziekte ofwel melaatsheid. Op hun terugweg werden deze ter verzorging en voorkoming van verdere besmetting in quarantaine genomen, door een gedwongen verblijf in kampen, de zogenaamde melaatsenkampen.

De oprichtingsvergadering van het LGOG, afdeling Horst en Sevenum, in 1974 sloot aan op een rondgang in de Sint-Lambertuskerk langs de vele aldaar geplaatste heiligenbeelden, onder leiding van pater J. Herraets, die ook de vergadering voorzat. Hij stond bij die rondleiding uitvoerig stil bij het beeld van de heilige man Job, geplaatst boven de linkeruitgang van de kerk, waar het ook nu nog een plaats heeft. Dat het op die plek stond, gericht naar het westen, had zijn oorspronkelijke betekenis ontleend aan de overlevering dat hetzelfde beeld in de tijd van de kruistochten boven de poort van het in de *Afgang* gelegen hebbende melaatsenkamp zou hebben gestaan.

Schans (Schantse)

Met schans werd in de krijgskunst bedoeld, een in het veld opgeworpen open of gesloten verdedigingswerk. Met de aanduiding *De Schans* werd vroeger en ook nu nog, in Horst aangegeven een buurtschap, gelegen in de *Afgang*. Het Middelnederlandsch handwoordenboek van J. Verdam vermeldt het woord *schantse*, waarmee bedoeld werd zich aan gevaar bloot stellen of zich er aan wagen. Het zou niet vreemd aandoen als dit woord in het dialect voor en na is verwoord in schans en zo mogelijk in verband te brengen met het aldaar of in de buurt gelegen melaatsenkamp. Men moet ervan uitgaan dat het toen daar een verlaten en praktisch nog onbewoond gebied betrof met een kamp waarover een denkbeeldige sluier, tot vrees voor verdere aantasting, hing.

Afgang (Afhanc)

Volgens bovenvermeld handwoordenboek betekende dit woord helling, afhankelijkheid. Het laatste zou derhalve ook in verband kunnen worden gebracht met het melaatsenkamp, temeer daar in het Horster dialect *den Afgang* en *Afhanc* door elkaar wordt gebruikt.

Rotven

Stel nou dat op een bepaald punt in de *Afgang* het melaatsenkamp gelegen zou hebben, dan zou het vroegere, aldaar gelegen *Rotven*, hierbij mogelijk een functie hebben kunnen gehad. Denk hierbij aan de vroegere Gasthuiskoel (thans ondergrond Markthal) ten opzichte van het (vroegere) Gasthuis in Horst. Het *Rotven* ontleent waarschijnlijk zijn naam aan het hierin doen rotten (rootten) van vlas in de achttiende en negentiende eeuw. Het moet oorspronkelijk een oppervlakte hebben beslagen van 1.70 hectare. Het was vroeger omgeven door dicht struikgewas, plaatselijk aangeduid als *De Bloate*, een verbasterde naam van *Melaten*. Het gebied *De Bloate* strekte zich waarschijnlijk vroeger oostelijk uit tot aan de Waterstraat. Het moet een gebied zijn geweest met veel struikgewas en waterpartijen, gezien de naderhand aan deze straat gelegen, gedichte poelen en mogelijk is van daaruit deze straatnaam ontstaan.

Conclusie

Er van uitgaande dat er in het verre verleden in het onderhavige gebied een Melaatsenkamp zou hebben gelegen, dan zou een mogelijke ligging langs of aan het in de zestiger jaren van de vorige eeuw gedempte *Rotven* geweest kunnen zijn, (noordelijk) richting *De Schans*.

Vondsten

Het in het gebied *Afgang* gelegen perceel, kadastraal sectie N nummer 296, werd voor enige jaren terug intensief bewerkt. In vroeger tijden moet hier (toen in de Riet) een boerderij gelegen hebben, bewoond door de inmiddels in Horst uitgestorven familie Tonson, later door huwelijk overgegaan naar de familie Keijsers. Op 18 november 1823 trouwde Jan Mathijs Keijsers, geboren te Horst op 17 augustus 1800, van beroep timmerman, met Catharina Tonson.

Wat er bij deze bewerking, diepspitten en schoffelen, zoal naar boven kwam:

1. hoefnagels, over het hele perceel verspreid; vroeger legerplaats geweest van Spaanse troepen?
2. idem aarden pijpenkoppen; volgens Jac van Megen zou hier vroeger een schutboom van de plaatselijke schutterij hebben gestaan, met als schootsveld de Riet;
3. gave bakstenen, groot formaat.

Verder vond ik ter plaatse, tijdens schoffelwerkzaamheden, in de zomer van 1991 een pijparden Christusbeeldje uit de vijftiende eeuw, hetgeen door de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek als zodanig is geregistreerd en thans in bewaring is in de Oudheidkamer van Horst. Ik heb naderhand uit officiële bronnen vernomen, dat er over het gehele land genomen hiervan slechts een drietal in de musea aanwezig zijn.

Bestemmingsplan

In het inmiddels goedgekeurde en gepubliceerde bestemmingsplan krijgt de bij aanvang genoemde archeologische inventarisatie extra aandacht.

Zie onderstaande passage:

“Geadviseerd werd eerst een aanvullende archeologische inventarisatie (ten behoeve van het aan de kern Horst grenzende gebied). Deze inventarisatie bestaat uit het karteren van het grondoppervlak en het houden van proefboringen: Uiteraard bestaat de bereidheid om medewerking te verlenen aan archeologisch onderzoek. Op grond van ervaringen in het desbetreffende gebied lijken echter geen archeologische waarden te verwachten. Mocht historisch aantoonbaar wel sprake zijn van archeologische waarden, dan zal tot onderzoek worden overgegaan. Daartoe is overigens voldoende gelegenheid, omdat de feitelijke planontwikkeling nog geruime tijd op zich zal doen laten wachten”.

Moge deze notitie hiertoe een aanzet geven.

G.M.H. Lenssen

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK OP HET HOOGVELD IN HORST

Mede op aandringen van LGOG Kring Horst en Sevenum heeft, voorafgaand aan de realisatie van een nieuw bedrijventerrein, onlangs onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van archeologische resten in het gebied Hoogveld-oost in Horst. Bij een verkennend onderzoek van archeologisch adviesbureau RAAP werden vondsten gedaan die zouden kunnen wijzen op een vrij intensief gebruik van het Hoogveld in het verleden. Dit vormde aanleiding tot een zogenaamd Aanvullend Archeologisch Onderzoek in oktober 1999. Dit werd uitgevoerd door het Archeologisch Dienstencentrum uit Bunschoten en stond onder leiding van dr. A. Verhoeven. Mede in het kader van de lezing die de heer Verhoeven op 13 november voor onze Kring zal verzorgen, hier enige citaten uit de "Conclusies en aanbevelingen" van het rapport dat naar aanleiding van het onderzoek werd opgesteld (*ADC Rapport 21 Horst Hoogveld-oost - Aanvullend Archeologisch Onderzoek*, p. 25-26):

"Onder het middeleeuwse esdek aan de zuidrand van Horst zijn sporen aangetroffen van bewoning uit de ijzertijd, de Romeinse tijd en mogelijk het Mesolithicum. Een Neolithische vindplaats is niet aangetroffen.

Een mogelijk Mesolithische vindplaats bevindt zich aan de zuidzijde van het terrein, op de zuidelijke helling van de dekzandrug naar de Groote Molenbeek. (...) Bewoning uit de ijzertijd bevindt zich in de noordwesthoek van het Hoogveld. Het betreft een tweetal clusters van sporen waarin geen plattegronden van gebouwen zijn te herkennen, maar die zonder twijfel deel uitmaken van een erf. (...) Vondsten zijn redelijk bewaard, maar de dichtheid is klein en het aardewerk is erg gefragmenteerd. (...)

Sporen van Romeinse bewoning liggen op het noordoostelijk deel van het Hoogveld. Het betreft resten van huis- of andere gebouwplattegronden, hutkommen en kuilen. De bewoning was gesitueerd op de hogere delen van de dekzandrug. (...) De hutkommen zijn opvallende verschijnsels in Horst. Hutkommen zijn kleine, deels in de grond ingegraven bouwsels, enigszins vergelijkbaar met de Drentse plaggenhutten uit het begin van de twintigste eeuw. Ze worden doorgaans gezien als karakteristieke elementen voor nederzettingen ten noorden van de Rijn in het vrije Germanië. Tot voor kort werd aangenomen dat ze pas in de loop van de vierde en vijfde eeuw verschijnen met Germaanse immigranten in het Romeinse Rijk. In nederzettingen met een zogenaamd Germaanse materiële cultuur uit de laat-Romeinse tijd zijn meestal veel hutkommen aanwezig, zoals bijvoorbeeld in het vijfde-eeuwse Gennep.

De laatste jaren zijn echter in Noord-Limburg wat oudere hutkommen gevonden. Het meest bijzondere vondstcomplex uit de omgeving is on-getwijfeld Blerick-Heierhoeve, waar behalve tien hutkommen enkele gebouwen zijn gevonden met een onmiskenbare Friese plattegrond. (...) Mogelijk is er dus sprake van een wat oudere immigratiegolf van mensen van over de Rijn. In andere Romeinse nederzettingen, die zich geheel uit een lokale situatie ontwikkelen, lijken hutkommen te ontbreken. (...) Hoewel de gegevens beperkt zijn, kan niet worden uitgesloten dat op het Hoogveld in Horst een nederzetting ligt waaruit kan worden afgeleid dat al in de tweede en derde eeuw een golf immigranten van over de Rijn het Romeinse Rijk binnenkwam. (...)

De Middeleeuwen vormen een nadrukkelijk afwezige periode in Horst. Geen spoor wijst op bewoning of gebruik van het Hoogveld in de periode tussen 500 en 1500. Het is met name opvallend dat geen bewoning is aangetroffen uit de twaalfde eeuw, een periode waarin bevolkingsgroei zorgde voor een enorme uitbreiding van het aantal boerderijen. De vondst van schijffibulae aan de noordrand van het Hoogveld wijst er toch op dat een vroeg-middeleeuwse nederzetting niet ver weg kan hebben gelegen. (...) Er kan van worden uitgegaan dat de bewoning uit de periode vóór ca. 1100 ten noorden van het Hoogveld lag in de buurt van de huidige dorpskern. Het door Renaud kort na de Tweede Wereldoorlog opgegraven oersteenkerkje zal centraal in deze vroegmiddeleeuwse nederzetting hebben gelegen. In de twaalfde en vooral dertiende eeuw zullen ook in Horst de lager gelegen gronden aan de rand van beekdalen in gebruik zijn genomen. Waarschijnlijk gaat de bewoning langs de Vrouwboomweg terug tot in deze periode. Het is verleidelijk de Annakapel met een dertiende-eeuwse ingebruikname van het beekdal in verband te brengen. De verering van Sint-Anna, de moeder van Maria, dringt in onze streken in deze periode door. Te Horst was in ieder geval al in de late vijftiende eeuw een levendige Annaverering. (...)

Het Hoogveld heeft vanaf de Middeleeuwen tot aan de drempel van de 21ste eeuw een agrarische functie gehad, waarvan nu waarschijnlijk voorgoed afscheid wordt genomen."

STUDIEDAG VOLKSCULTUURBEOEFENING ANNO 2000

De afgelopen twee jaar stonden in het teken van het Jaar van de Volkscultuur. In deze twee jaar is de volkscultuur op zeer diverse manieren voor het voetlicht gebracht. Op vrijdag 13 oktober wordt in het Limburgs Museum in Venlo een studiedag gehouden waarin zowel de wetenschap als de praktische volkscultuurbeoefening aan bod zullen komen. Wat betekent volkscultuurbeoefening anno 2000? Welke nieuwe ontwikkelingen zijn er aan te wijzen in het onderzoek? Welke manieren zijn er om folklore op een moderne, dynamische wijze te presenteren? En hoe kan daarbij gebruik gemaakt worden van het nieuwe medium internet?

Aan de vooravond van een nieuw millennium heeft de volkscultuurbeoefening in Nederland en Vlaanderen zich ingrijpend vernieuwd. De traditionele folklore heeft zich in een nieuw en dynamisch jasje gestoken, ook wel *living history* genoemd. Ook de volkskunde als wetenschap, tegenwoordig steeds vaker Europese etnologie genoemd, heeft zich vernieuwd. Het is een dynamische cultuurwetenschap geworden die zich bezighoudt met de dynamiek van het dagelijks leven.

In de nu meer dan honderd jaar dat de volkskunde in Nederland en Vlaanderen als academische discipline bestaat, heeft de volkscultuurbeoefening zich steeds weer ingrijpend vernieuwd. Terwijl vroeger het accent lag op de folklore van de traditionele plattelandssamenleving staan tegenwoordig de modes en trends van nu centraal. Jongerencultuur en migrantencultuur zijn een vanzelfsprekend onderdeel geworden.

Ook de presentatie van de volkscultuur heeft zich ingrijpend vernieuwd. Folkloristen verzinnen steeds weer nieuwe middelen om het verleden op een aantrekkelijke manier voor het voetlicht te brengen. Internet is daarbij een belangrijk nieuw medium dat door de volkscultuurinstellingen steeds intensiever wordt gebruikt.

Op de studiedag in het Limburgs Museum in Venlo worden de meest recente trends in de volkscultuurbeoefening in Nederland en Vlaanderen op een aantrekkelijke wijze voor het voetlicht gebracht. Via enkele inleidende lezingen, een forumdiscussie en een reeks van workshops over een aantal belangrijke topics.

Na de verwelkoming om 10.15 uur volgen twee inleidende lezingen: Herman Roodenburg (Meertens Instituut), *Nieuwe trends in het onderzoek naar volkscultuur in Nederland en Vlaanderen* en Stefaan Top (Katholieke Universiteit Leuven), *Volkscultuur gefolkloriseerd: de beoefening van volkscultuur in Nederland en Vlaanderen*. Daarna volgt een forumdiscussie waaraan wordt deelgenomen door vertegenwoordigers van de overheid in Nederland en Vlaanderen en door de directeuren van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur (Ineke Strouken) en het Vlaams Centrum voor Volkscultuur (Marc Jacobs).

Na de lunchpauze, met traditionele Limburgse streekgerechten, volgt het middagprogramma met twee reeksen van in totaal zes workshops. Het gaat om een parallel programma van steeds drie workshops die tegelijkertijd plaatsvinden. Per workshop is voorzien in twee inleiders:

1.1 *Volkscultuur en musea*. Voorzitter: Jan Vaessen (Nederlands Openluchtmuseum). Inleiders: Kitty Jansen-Rompen (Limburgs Museum) en Sylvie Dhaene (Volkskundemuseum Gent)

1.2 *Multiculturaliteit*. Voorzitter: Sylvain van Labeke (Intercultureel Centrum voor Migranten). Inleiders: Hester Dibbits (Meertens Instituut) en Wim Manuhutu (Moluks Historisch Museum)

1.3 *Toegepaste volkskunde: living history en folklore*. Voorzitter: Urbain Claeys (Toerisme Vlaanderen). Inleiders: Ineke Strouken (Nederlands Centrum voor Volkscultuur), Erik Devroede (Sportmuseum Vlaanderen)

2.1 *Volkscultuur en dialecten*. Voorzitter: Pierre Bakkes (Veldeke). Inleiders: Louis Grijp (Meertens Instituut) en Rob Belemans (Katholieke Universiteit Leuven)

2.2 *Nieuwe media*. Voorzitter: Gerard Rooijackers (Meertens Instituut). Inleiders: Arjan den Boer (ab-c media) en Marc Jacobs (Vlaams Centrum voor Volkscultuur)

2.3 *Jongerencultuur*. Voorzitter: Albert van der Zeijden (Nederlands Centrum voor Volkscultuur). Inleiders: Kitty de Leeuw (freelance historica) en August de Meyer (Katholieke Universiteit Leuven)

Na afloop van de workshops kan in het geheel vernieuwde Limburgs Museum de tentoonstelling *Jong!* bezocht worden.

De kosten voor deze studiedag bedragen f 75,- inclusief koffie, thee, lunch, borrel, entree museum en verslag. Voor meer informatie, inschrijving en betaling kunt u contact opnemen met de heer drs. E. Tielemans (Limburgs Museum), tel.nr. (077) 352 2112.

STREEKMUSEUM STICHTING OUDHEIDKAMER HORST

In de afgelopen twee jaar is de Oudheidkamer opnieuw ingericht. Onderwerpen zijn opnieuw naar thema gerangschikt, het archief is geordend en diverse ruimtes hebben een opknappbeurt gekregen.

Het onderdeel vlas en linnen geeft een beeld van de textielproductie, van thuisnijverheid tot textielproductie. In de stijlkamer is een aantal toeren te zien, samen met de gereedschappen die nodig waren om deze bijzondere hoofdbedekkingen te maken. In de Kasteelzaal staat de grote maquette van het vroegere kasteel van Horst. Aan de wand hangen portretten van kasteelbewoners en in de vitrines liggen voorwerpen die gevonden zijn bij opgravingen.

Een grote overzichtskaart laat zien hoe de Peel er omstreeks 1895 uitzag. Door middel van drukknoppen wijzen lampjes op de kaart verschillende locaties aan die met een korte tekst worden beschreven. In de verenigingskamer zijn voorwerpen te zien van schutterij Wilhelmina en van de Koninklijke Harmonie van Horst. In een bescheiden opstelling op de overloop is een aantal archeologische vondsten bij elkaar gebracht.

Naast de vaste opstelling is in de Oudheidkamer van 20 augustus tot 22 oktober een expositie ingericht door twee 'Horster megjes'. Onder de titel *Beeldvorm* zijn het werk van Annet Josten, bestaande uit bronzen beelden en keramiek, en de schilderijen van Annie Truijen te zien. Door het organiseren van deze tentoonstelling voldoet het bestuur van de Oudheidkamer aan een van haar doelstellingen, namelijk het vergroten van de belangstelling voor kunst in het algemeen en van de regionale kunst in het bijzonder. Vervolgens wordt van 29 oktober tot 22 december een tentoonstelling aan *De oudste geschiedenis van Horst aan de Maas* gewijd.

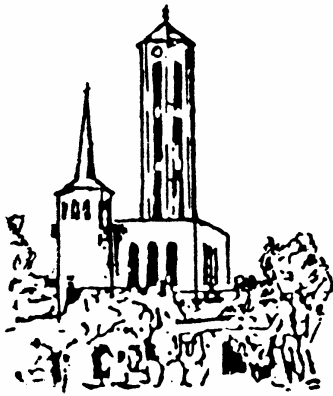
Streekmuseum Stichting Oudheidkamer Horst

Steenstraat 2, 5961 EV Horst

Telefoon (077) 3986540

Openingstijden: dinsdag van 10.00 uur tot 12.00 uur en op woensdag, donderdag, zaterdag en zondag van 14.00 uur tot 16.30 uur.

**STICHTING BEHEER KUNSTSCHATTEN
SINT-LAMBERTUSKERK HORST**

De oudste schriftelijke vermelding van de Horster kerk dateert uit 1219. In oktober 1944 werd het gebouw door oorlogshandelingen zo zwaar beschadigd dat men besloot tot afbraak, gevolgd door nieuwbouw. Gelukkig was het grootste deel van de inventaris tijds in veiligheid gebracht.

Ongetwijfeld wordt het belangrijkste deel van de inventaris gevormd door de collectie beeldhouwwerken in hout en steen. Het oudste houten beeld is het zogenaamde 'takkenkruis', dat dateert van voor 1400.

Het merendeel van de beelden dateert echter uit de periode 1520-1550 en wordt toegeschreven aan de zogenaamde 'Meester van Elsloo', een beeldhouwersatelier dat waarschijnlijk in Roermond was gevestigd.

Sinds vorig jaar is ook een eikenhouten preekstoel te zien. Deze is in de tweede helft van de zeventiende eeuw door Willem Vincent van Wittenhorst aan de parochie geschonken. De preekstoel stond tussen 1916 en augustus 1998 achtereenvolgens in kerken in Swolgen en Maastricht.

De belangrijkste stenen monumenten zijn de twaalfde-eeuwse doopvont in Romaanse stijl, tevens het oudste stuk in de kerk, en de vroeg zestiende-eeuwse groep van de Gregoriusmis. Tot de hoogtepunten van edelsmeedkunst in de kerk behoren een laat-gotische cylindermonstrans, een laat-gotische kelk en een achttiende-eeuwse zonnemonstrans uit Boxmeer.

*Stichting Beheer Kunstschatten Sint-Lambertuskerk Horst
Sint-Lambertusplein 16, 5961 LB Horst*

Openingstijden: van mei tot oktober op dinsdag van 10.00 tot 12.00 uur en op woensdag, donderdag, zaterdag en zondag van 14.00 tot 16.30 uur. Tussentijdse afspraken, ook voor groepen, kan men maken met P. Roelofs, Stuksbeemden 66a, 5961 LG Horst, telefoon (077) 398 4163.

STREEKBOERDERIJMUSEUM DE LOCHT

Museum De Locht vierde op 20 april jongstleden zijn tienjarig bestaan. De eerste jaren trok het museum enkele duizenden bezoekers. De uitbreiding in 1993 met het nationaal Asperge- en Champignonmuseum betekende een enorme stimulans. Jaarlijks nam het aantal bezoekers toe. Op 23 juli jongstleden werd de tweehonderdvijftigduizendste bezoeker ontvangen.

De bezoekers komen De Locht binnen in het hoofdgebouw, een karakteristieke langgevelboerderij uit 1859. Het woongedeelte bestaat uit een ouderwetse keuken (waarin bijna het hele gezinsleven zich afspeelde), een "beste kamer" met bedstee, een opkamer en een kelder met weckvoorraad. In de stallen van de boerderij zijn landbouwwerktuigen en gereedschappen te zien. Ook is er aandacht voor diverse oude beroepen. Bij de boerderij bevinden zich een bakhuisje, een kippenhok, een schuur met grote landbouwwerktuigen en een smederij. Het nationaal Asperge- en Champignonmuseum is gehuisvest in een oude boerenschuur die op authentieke wijze is herbouwd. Beide gewassen worden vanaf het beginstadium tot het eindpunt geheel in beeld gebracht.

In de expositieruimte voor wisselende tentoonstellingen (in het hoofdgebouw) is tot en met 1 oktober de tentoonstelling "Er zit muziek in Horst aan de Maas" te zien. De daaropvolgende expositie is getiteld "De wondere wereld van de paddestoelen" en loopt van 7 oktober tot april 2001.

Streekboerderij en Nationaal Asperge- en Champignonmuseum De Locht

Koppertweg 5, 5962 AL Horst-Melderslo

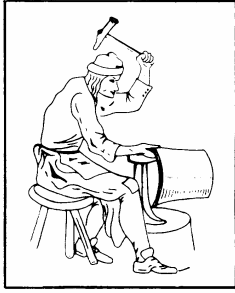
Telefoon (077) 398 7320

Email: delocht@tref.nl

Internet: www.tref.nl/horst-sevenum/de-locht

Openingstijden: dinsdag, donderdag en zaterdag van 14.00 tot 17.00 uur. Groepen op afspraak ook op andere tijden.

KOPERSLAGERSMUSEUM P. VAN DER BEELE

Het nieuwe gebouw van Koperslagersmuseum P. van der Beele in Horst werd 18 november 1999 officieel geopend door mr. B.J. M. van Voorst tot Voorst, de Commissaris der Koningin in de provincie Limburg.

Het Koperslagersmuseum in Horst werd in 1983 geopend en is inmiddels uitgegroeid tot het museum met de meest uitgebreide collectie op dit gebied in West-Europa. De verzameling omvat niet alleen unieke oude koperslagersgereedschappen, maar ook talrijke rood- en geelkoperen voorwerpen.

Voornaamste criterium daarbij is de wijze waarop deze voorwerpen zijn vervaardigd; technisch vakmanschap van de koperslager, zijn gevoel voor vormgeving en de toestand van het materiaal zijn doorslaggevend. In de loop van deze eeuw is veel koperwerk verloren gegaan door verwaarlozing, maar ook door confiscatie in de oorlog. Bovendien

zijn er maar weinig musea die een mooie kopercollectie in stand houden, vooral omdat koper regelmatig een poetsbeurt nodig heeft. Het koperslagersmuseum is dan ook uniek in zijn soort. Het trok in de loop der jaren duizenden bezoekers, die ondanks de beperkte ruimte veel waardering uitten voor de collectie. In 1997 werd een wens van jaren, uitbreiding van het museum, gerealiseerd en werd gestart met nieuwbouw. Maar omdat koper zeer gevoelig is voor vocht en verf- en cementlucht kon pas in het voorjaar van 1999 met de inrichting worden begonnen. Enkele sponsors adopteerden een vitrine, zodat het museum een aantal degelijke en mooie kasten kon aanschaffen. De oude museumzaal is nu verbouwd tot entree en winkelruimte. Via een corridor bereikt men het L-vormige museum, waar de eenvoudige inrichting een mooie entourage vormt voor de glanzend gepoetste koperen voorwerpen. Ook de grotere objecten als de koperen pomp, de wasketel en kookketels hebben nu een plaats gekregen. Een werkplaatsvitrine toont een grote variëteit aan zeldzame, oude gereedschappen, waaronder een houten trapdraaibank.

Koperslagersmuseum P. van der Beele, Gasthuisstraat 46, 5961 GB Horst

Telefoon (077) 398 5621

Openingstijden:

van dinsdag tot en met donderdag elke middag van 13.00 tot 18.00 uur, op vrijdag van 13.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 13.00 tot 16.00 uur.

MUSEUM BERT COPPUS

Bert Coppus werd in 1932 geboren te Horst. In 1957 studeerde hij met onderscheiding af aan de Jan van Eijck-Academie voor Beeldende Kunsten te Maastricht. Hij ontwikkelde een geheel eigen figuratieve stijl waarin kleuren een belangrijke rol spelen. De natuur in al zijn facetten vormt zijn inspiratiebron. Na zijn opleiding heeft hij een periode van puur fijschilderen gekend. Nu echter neigt hij meer naar een kleurig impressionisme. Dat impressionisme lijkt wat spontaner, maar pas op. Elk streepje, elk takje komt pas na enorm veel overleg op het doek, want Bert is een perfectionist. Toch blijft het schilderen bij hem een gevoelskwestie en een gevecht met de materie. Olieverf, tempera, aquarel, gouache, ets en mengtechnieken zijn de middelen waarmee hij vormgeeft aan zijn beeldende creativiteit.

Hij exposeerde op tal van plaatsen (Maastricht, Horst, Nijmegen, Hasselt, Aken, Venlo, Den Haag, Veenendaal, Heerlen, Arcen, Venray).

Werken van Bert Coppus bevinden zich in een groot aantal openbare gebouwen, in de vaste collectie van het Limburgs Museum in Venlo en bij particuliere verzamelaars.

Zijn maatschappelijke en artistieke betrokkenheid bleek in de loop der jaren uit het lidmaatschap van onder andere Kunstkring Kyra, BBK '69 Amsterdam, Stichting Kunst & Cultuur Limburg en de commissie Kunstvoorzieningen van de gemeente Horst.

Enkele jaren geleden maakte Bert Coppus van zijn geboortehuis te Horst een museum waarin een uitvoerig overzicht van zijn werk wordt geëxposeerd.

In het museum (entree gratis) is ook documentatie van de schilder aanwezig.

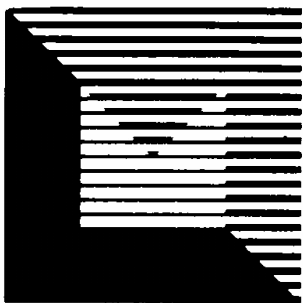
Museum Bert Coppus

Meterikseweg 71, 5961 CV Horst

Telefoon (077) 3981487

Openingstijden: dinsdag van 10.00 tot 17.00 uur en op afspraak

LIMBURGS MUSEUM

Op 15 september opent het Limburgs Museum zijn deuren. De geschiedenis, tradities en trends van Limburg zijn er het onderwerp. Op het grondgebied van het huidige Limburg woonden en wonen naar schatting 3,5 miljoen mensen. Het Limburgs Museum vertelt hun verhaal. Dat begint met de jager-voedselverzamelaar en eindigt bij de moderne mens. In twaalf vaste presentaties maakt de bezoeker een verrassende ontdekkingsstocht door de tijd. Daarbij kiest hij zijn eigen route over drie verdiepingen. Met ensceneringen, decorstukken, bedrieglijk echte poppen, licht en vanzelfsprekend de originele museumvoorwerpen wordt veel sfeer opgeroepen. Je kruipt door de gang van een prehistorische vuursteenmijn. Ruikt de geuren van een Romeinse markt. Kijkt over de schouders van moeders mee in potten op het fornuis. Eigenlijk is elke afdeling een soort tijdscapsule met interactieve computerprogramma's, video's en diavoorstellingen. Heel spectaculair en bijzonder

is de Historoscoop, een multimediashow waarin de Maas haar visie geeft op Limburg, de Limburgers en hun burenen. Als in een modern Panorama Mesdag worden rondom beelden geprojecteerd met meer dan veertig dia- en videoprojectoren. Soms bloedstollende theatereffecten maken de Historoscoop tot een inspirerende ervaring. In de museumwinkel vindt u prentbriefkaarten, cd-roms, boeken en leuke geschenkartikelen. Op de menukaart van het grand-café staan onder meer Limburgse streekgerechten, maar u kunt er ook terecht voor sorbets, koffie, thee, fris of bier.

Limburgs Museum

Keulsepoort 5, 5911 BX Venlo

Telefoon: (077) 3522112

Email: limburgsmuseum@wxs.nl

Internet: <http://www.limburgsmuseum.nl>

Openingstijden : dinsdag tot en met zondag van 11.00 tot 17.00 uur. Donderdag van 11.00 tot 20.00 uur. Groepen op afspraak ook buiten openingsuren.

NIEUWE PUBLICATIES

*** Piet van Nunen, Geschiedenis van het kasteel van Horst. Ringband, 120 blz., geïllustreerd. Oudheidkamer Horst. Prijs f 19,50.**

Samensteller Piet van Nunen, conservator van Oudheidkamer Horst, schrijft in het voorwoord van deze uitgave dat hij wat tot nu toe aan relevante gegevens over het kasteel en zijn bewoners bekend is, in chronologische volgorde bij elkaar heeft willen brengen. Hij heeft daarmee tevens een nuttig naslagwerk samengesteld voor het onderwijs, onder andere voor het redigeren van lesbrieven. Het is bovendien een onmisbare gids voor rondleidingen in de Oudheidkamer en op de kasteelruïne. Aanbevolen!

*** Wim Moorman, Er zit muziek in Horst aan de Maas. Uitgave ter gelegenheid van het 75-jarig jubileum van Muziekvereniging Eendracht Melderslo. Ingenaaid, 95 blz., geïllustreerd, ISBN 90-9013763-7. Melderslo 2000. Prijs f 15,00.**

Als op 1 januari 2001 een nieuwe gemeente Horst aan de Maas van start gaat, wordt Melderslo het geografisch middelpunt. De jubilerende fanfare Eendracht zag hierin een gereede aanleiding de viering van het 75-jarig bestaan te koppelen aan de blaasmuziek in de tien dorpen waaruit de nieuwe gemeente straks zal bestaan. In een muziekfestival, een tentoonstelling en een boek zou de eendrachtige samenwerking centraal staan. Historicus drs. Wim Moorman, geen onbekende in Meldersloos dreven, werd gevraagd het boek te schrijven. Zoals altijd kweet hij zich met ijver van die opdracht. Dat hij bovendien beschikt over een vlotte pen, is prettig voor de lezer.

Het boek bestaat uit drie hoofdonderdelen: een historische schets van twee eeuwen muziek in de nieuwe gemeente, een chronologisch overzicht van de elf thans bestaande verenigingen en tenslotte elf gesprekken met een prominent lid van elk korps.

Het oudste gezelschap, de Koninklijke (sinds 1887) Harmonie van Horst, kende in de negentiende eeuw slechts twee dirigenten: van 1817 tot 1873: Antoon Franssen, medeoprichter in 1817 en orgelbouwer van beroep en van 1873 tot 1908: Jan Mathijs Boers, hoofd der school. In 1851 werd de Koninklijke (sinds 1951) Harmonie van Lottum opgericht, in 1879 de Fanfare Broekhuizenvorst en Ooyen, in 1902 Harmonie St. Joseph Grubbenvorst. De jongste korpsen zijn Muziekvereniging St. Hubertus Hegelsom (1955), Drumband Jong-Nederland (1956) en Fanfare Renantia Griendtsveen (1964).

*** Jaaroverzicht 1999. Heemkundevereniging Sevenum. Secretariaat: Postbus 6876, 5975 ZH Sevenum. Prijs: f 15,00.**

Het jaaroverzicht van Heemkundevereniging Sevenum is elk jaar weer een verrassing. Het is een echt jaarboek. Ruud Timmermans is de nieuwe voorzitter. De werkgroepen Dorpseigene/Monumentencommissie, genealogie, bidprentjes en archief brengen verslag uit. Uit het jaaroverzicht van alle activiteiten blijkt dat er bijna elke week wel iets te doen is binnen de vereniging. Het bestuur heeft in 1999 een gedetailleerde enquête onder de leden gehouden om ieders belangstelling te weten te komen. De voorlopige uitslag staat in dit jaaroverzicht.

In het jaarboek 1999 zijn onder andere de volgende 'Heemkundige bijdragen' opgenomen. P. van Enckevort schrijft over: 'De Sevenumse doopboeken en de familie Sartorius alias Schreurs', Petran Kerstjens over: 'Enkele dorpsgebeurtenissen uit de 18e eeuw', P. Vullings over: 'Een dorp in oorlogstijd', M. Flokstra over: 'Een 16^e-eeuws glas-in-lood raam' en Nel Verstegen-Maessen over: 'Bibliotheek en documentatiecentrum in Oudheidkamer Horst'.

*** Bedevaartplaatsen in Nederland. Deel III: Provincie Limburg. Samenstelling en redactie P.J. Magry en Ch. Caspers, m.m.v. A. Jacobs en O. Thiers, 1200 blz., gebonden, geïllustreerd, ISBN 90-6550-568-7. Amsterdam / Hilversum 2000. Prijs f 144,00.**

Charles Caspers hield verleden jaar op 13 december onder grote belangstelling een lezing voor de LGOG Kring Horst en Sevenum over het project Bedevaartplaatsen in Nederland met speciale aandacht voor onze regio. Met de verschijning van het laatste en omvangrijkste deel is de beschrijving van de bedevaartplaatsen in Nederland, het BiN-project, afgesloten.

Onze regio komt ruim aan bod : Afferden (kapel, O.L.Vrouw van Smarten, beschrijving: L. Moonen), Arcen (kerk, H. Apollonia, beschrijving: O. Thiers), Baarlo (kerk, H. Odilia van Keulen, beschrijving: E. Coehorst), Belfeld (kerk, H. Leonardus, beschrijving: Fr. Geerlings), Beringe (kapel, O.L. Vrouw van het H. Hart, beschrijving: A. Jacobs), Blerick (kerk, H. Antonius van Padua, beschrijving: Ch. Caspers), Blitterswijk (kapel, H. Anna te Drieën, beschrijving: J. de Jong), Geijsteren (kapel, H. Willibrord, beschrijving: P.J. Magry), Grubbenvorst (kapel en kerk, H. Jan de Doper, beschrijving: P.J. Magry), Horst (Risseltkapel, O.L. Vrouw, beschrijving: J. Schatorjé), Leunen (kerk, H. Apollonia, beschrijving: P. van Meegeren), Lomm (kapel en kerk, H. Antonius Abt, beschrijving: A. Jacobs), Meerlo (kerk, H. Cornelius, beschrijving: J. de Jong), Oirlo (kerk, H. Machutus, beschrijving: A. Monna), Oostrum (kapel in kerk, O.L. Vrouw Behoudenis der Kranken, beschrijving: P. van Meegeren), Smakt (kapel, H. Jozef, beschrijving: P. van Meegeren), Steijl (klooster, Z. Helena van Stollenberg, beschrijving: G. Ackermans), Swolgen (kerk, H. Hubertus, beschrijving: A. Monna), Tienray (kerk, O.L. Vrouw van Lourdes, beschrijving: L. Moonen), Velden (kerk, H. Andreas, beschrijving: J. de Jong), Venlo (Genoöikapel, O.L. Vrouw van Genooi, beschrijving: M. Monteiro), Wanssum (kapel, H. Leonardus, beschrijving: J. de Jong).

*** J.H. Kurver, Drie eeuwen Kurver. Van Willem Corvers in 1700 tot Jacco Kurver in 2000. Opschrijving van de stamboom van de familie Kurver. Horst 2000. Correspondentieadres: Convent 50, 5961 RE Horst.**

Wie als buitenstaander in een familiegeschiedenis leest en kijkt, krijgt soms het gevoel als bij een avondwandeling door een straat waar mensen de gordijnen niet hebben gesloten: je wordt als het ware gedwongen kennis te nemen van wat toch behoort tot ieders private beslotenheid. De familiechroniek van Jan Kurver wekt soms zo'n gevoel op. Uitgegeven voor zijn bloedverwanten weliswaar, maar aangezien de geslachtsnaam Kurver of Corver (mandenmaker) met diverse varianten veel voorkomt, verdient dit boek toch ook een plaats in publiek toegankelijke, genealogische documentaties.

De oudst gevonden voorvader is Willem Corvers (Curvers) uit Ophoven (B) die circa 1720 huwt met Maria Weraets. De schrijver volgt daarna in het kort de nakomelingen Corvers-Weraets tot aan zijn opa en oma Kurver-van Rossum, waarvan hij zowel in mannelijke als vrouwelijke lijn alle nakomelingen volgt tot het jaar 2000. Van alle personen zijn de personalia opgenomen uit de burgerlijke stand, zoals geboortedatum, eventuele overlijdensdatum, partner(s), eventuele kinderen, woonadressen en verder opleiding, beroepen, arbeidsplaatsen, officiële aktes, portretfoto's en bidprentjes. De mogelijke doodsoorzaak, toch ook een belangrijk gegeven voor genealogisch onderzoek, ontbreekt veelal.

Het boek is goed geïllustreerd met allerlei aktes (inclusief transcripties), bidprentjes en veel familiefoto's. Een aantal 'Kurvers' was en is werkzaam in de grafische sector!

Kortom: een uitstekend voorbeeld van hoe een familiegeschiedenis te boek kan worden gesteld.

*** Gids Architectuur Noord- en Midden-Limburg 1900-2000. Uitgave van de Kring Noord- en Midden-Limburg van de Bond van Nederlandse Architecten. Ingenaaid, 240 blz., geïllustreerd, ISBN 90-9013938-7. (Horst) 2000. Prijs f 39,50.**

Deze gids tracht een leemte op te heffen. Het onderhavige gebied, Noorden Midden-Limburg, bleek een grotendeels witte vlek in de beschrijving van de architectuur van Nederland. Een werkgroep van de regionale BNA-kring heeft nu een inventarisatie gemaakt aangaande de twintigste eeuw. Het handzame pocketformaat geeft aan de hand van kaartjes en foto's beschrijvingen van de uitgekozen objecten, op reis gemakkelijk te raadplegen. Over het aantal en de keuze van de panden kan men natuurlijk twisten.

Jos Schatorjé en Hans Renes zorgen voor uitstekende achtergrondinformatie over respectievelijk de regionale architectuur en het landschap. In de titel van het hoofdstuk '*In de schaduw van de kerktoren...*' *Architectuur in de periferie* alleen al typeert Schatorjé de lang heersende soberheid van de lokale bebouwing. In een kleinschalige,

agrarische samenleving gelegen in een staatkundig verbrokkeld gebied mag men geen imponerende architectuur verwachten. Lang was er geen empooi voor handel en nijverheid en waren er geen grotere stedelijke centra met een uitstraling over het omringende gebied.

Pas in de twintigste eeuw kwam er op alle gebieden, ook op dat van de architectuur, vooruitgang. De bevolking nam toe in aantal, steden en dorpen werden uitgebreid. De welvaart steeg. Architecten kregen de kans hun stempel te drukken op de skyline van Noord- en Midden-Limburg. Een en ander kwam na de Tweede Wereldoorlog in een stroomversnelling. De in zich gekeerde, gesloten agrarische samenleving en het staatkundige isolement verdwenen. De mensen zijn mondig geworden en stellen eisen aan hun woonomgeving. Individualiteit, intimiteit, aandacht voor het milieu en de menselijke maat zijn nu sleutelwoorden. Bovendien is er aandacht voor schoonheid. De architect dient daaraan zorg te besteden, maar wel binnen het beschikbare budget!

Het landschap werd eeuwenlang voor een belangrijk deel 'ingevuld' door de boer. Nu hij steeds meer land moet prijsgeven aan stadsuitbreidingen en industrieterreinen en zijn broodwinning bovendien economisch door velerlei veranderingen in gevaar komt, zal de overheid het landschap steeds meer moeten gaan 'invullen'.

G.F. Verheijen

BESTUUR LGOG KRING HORST EN SEVENUM

Voorzitter: De heer drs. J.M.W.C. Schatorjé
Sint Jansstraat 54, 5964 AD Horst. Telefoon (077) 398 5494

Vice-voorzitter: Mevrouw drs. A.P.M. Gielen-van Bommel
Nieuwenhofweg 5, 5962 NS Horst. Telefoon (0478) 69 1784

Secretaris: De heer J.M.G. Kelleners
Stuksbeemden 16, 5961 LG Horst. Telefoon (077) 398 5349

Penningmeester: De heer C.L.G. Theeuwen
Paulus Potterstraat 26, 5961 AZ Horst. Telefoon (077) 398 3332

Lid: De heer drs. X.C.C. van Dijk
Zwaluwstraat 3, 5961 VR Horst. Telefoon (077) 398 8015

Lid: Mevrouw M.E.A.P. Huijs-Oostveen
Molenveldweg 27, 5975 AH Sevenum. Telefoon (077) 467 2299

Lid: De heer drs. W.J. Moorman
Meterikseweg 153, 5961 CV Horst. Telefoon (077) 398 1606

Tot slot

Wist U dat het LGOG-gezinslidmaatschap slechts tien gulden kost? Het gezinslid is verder gewoon lid, maar de post ontvangt men slechts eenmaal per adres.

Een briefkaartje aan LGOG, Postbus 83, 6200 AB Maastricht is voldoende om iemand op te geven als gewoon lid of als gezinslid.

Kopij voor de volgende aflevering van *INFO LGOG Kring Horst en Sevenum* (nummer 24, maart 2001) kunt u inzenden tot 1 februari 2001 naar het redactieadres: Meterikseweg 153, 5961 CV Horst. Tel. (077) 398 1606.